

1

2

3

4 Til Kultur- og Fritidsudvalget

5

6 Christianshavns Lokaludvalg om den kommende Kulturhus- og Biblioteksplan

7 Den nuværende biblioteksplan udløber med udgangen af 2023, hvorfor der skal vedtages en ny. Denne
8 gang bliver planen kædet sammen med Kulturhusene, og derfor skal der vedtages en Kulturhus- og
9 biblioteksplan. I forlængelse heraf har Christianshavns Lokaludvalg en række anbefalinger og spørgsmål til
10 den kommende KUBI-plan.

11 Den tidligere biblioteksplans mission var: *"at skabe ivrige læsere, kritiske kulturforbrugere og engagerede
12 borgere."* Det første spørgsmål CLU vil stille KFU er derfor: er biblioteket lykkedes med denne mission?

13

14 Vision

15 Der kan godt laves en overordnet vision og plan for både biblioteker og beboer- og kulturhuse. Dog skal
16 man have sig for øje, at når der i oplægget til en ny KUBI-plan gentagne gange fremhæves arbejdet med
17 udvalgte målgrupper, så har Biblioteksloven klare bestemmelser om formål samt om **alle** borgeres lige
18 adgang. Man kan således ikke vælge nogle målgrupper fra på bibliotekerne. Kulturhusene er ikke omfattet
19 af en lov, men alene af Kultur- og Fritidsudvalgets planer og bevillinger.

20 Kulturhuse og biblioteker bør være godt forankret i de enkelte bydele, da alle bydele i København er
21 forskellige.

22 CLU efterlyser derfor en beskrivelse af det samspil, der skal udfoldes:

- 23 - mellem Kulturhuse og biblioteker
- 24 - mellem borgerne og bydelene
- 25 - mellem kommunale skolebiblioteker og folkebiblioteker
- 26 - med de mange offentlige/statslige generelle profilbiblioteker, der allerede er i København

27 Endelig forventer lokaludvalget en afklaring af, om den centralistiske styring af bibliotekerne, der i den
28 gældende biblioteksplan er blevet væsentligt intensiveret, skal forsætte og også omfatte kulturhusene?

29

30 Biblioteker

31 Økonomi - Genopretningsplan

32 Københavns folkebiblioteker er underfinansierede. Spørgsmålet er, om ikke bunden er ved at være nået, da
33 København er faldet ned på 95. pladsen ud af Danmarks 98 kommuner. (Se vedhæftet Statistik fra
34 Danmarks Biblioteksforening og D.S.)

35 Lokaludvalget efterlyser derfor en genopretningsplan efter en gennemgang og sammenligning af data for
36 2022 med 2023. Herunder:

- 37 - Udlån
- 38 - Besøg
- 39 - Antal brugere
- 40 - Ventelister
- 41 - Personale

42

43 **Centralistisk udvikling contra borgerdreven udvikling**

44 Under den gældende biblioteksplan har man udviklet en stigende centralistisk styring og ensretning af
45 bibliotekernes tilbud til borgerne.

46 De enkelte afdelinger kan f.eks. ikke lave udstillinger med biblioteksmaterialer, da det er overtaget af en
47 centralt udpeget gruppe.

48 Biblioteksmaterialerne er blevet stærkt reduceret, hvor materialer, der ikke er bestsellers, skal bestilles
49 online.

50 Mest grotesk er Christianshavns Bibliotek, hvor ledelsen har tømt et helt litteraturrum for bøger og opsat
51 plancher af afdøde forfattere på væggene. Tidligere fungerede rummet både som litteraturrum med
52 arrangementer og studiepladser. Nu ligner det snarere et mausoleum.

53 Ønsker KFU at bibliotekstilbuddet bliver en gratis bestseller boghandel – eller vil man vende tilbage til et
54 mangfoldigt, alsidigt tilbud til børn, unge, studerende, voksne, ældre og pensionister?

55 Den såkaldte data-drevne indkøbspraksis, hvor det er brugernes adfærd ved bestillinger på biblioteks online
56 bestillingsbase, der bestemmer indkøbene, vil alt andet lige ensrette indkøbene efter disse grupper og lade
57 ikke brugere i stikken. Smal og ofte kvalitativt vigtig litteratur er kun tilgængelig via bestilling fra
58 lagerhotellet. Det medfører et stadig snævrere ekkokammer.

59 Hvis bibliotekerne blot skal være et sted for gratis bestsellers, mister de både berettigelse og legitimitet.

60 Er det en udvikling KFU har ønsket eller er det sket administrativt? Ønsker man det fortsat?

61 Skal beboerhuse og kulturhuse også ensrettes og lave det samme?

62 Personalet er blevet stærkt beskåret, og tiden til vejledning og rådgivning af borgerne er indskrænket såvel
63 tidsmæssigt som indholdsmæssigt.

64 Personalets initiativ er blevet kraftigt begrænset - og vi må stille spørgsmålet: ønsker ledelsen ikke længere,
65 at lokalbibliotekerne tager initiativer og imødekommer brugernes ønsker og behov i de enkelte
66 lokalområder.

67 I den gældende biblioteksplan samt i oplægget til ny fremhæves, at man ønsker at oprette profilbiblioteker:
68 *"Der er forsøg i gang med profilbiblioteker, som kan bidrage med skarpere udtryk på tværs af byens*
69 *biblioteker. Bibliotekerne kan tilpasses borgernes ønsker og behov både i lokalområdet og i København som*

70 *hovedstad*". Såvel lokaludvalget som Christianshavns Biblioteks brugergruppe har forgæves forholdt både
71 ledelsen og KFU til denne hensigt. Med en ny KUBI-plan bør anbefalingen klart være, at bibliotekerne
72 orienterer sig mere mod brugerne og lokalområderne, hvor personalet er tæt på og har viden om bydelens
73 brugergrupper.

74 Lokaludvalget forventer ligeledes, at ledelsen udviser anerkendelse af lokale initiativer, som f.eks.
75 Christianshavns Bogfestival, som er udviklet af bibliotekspersonalet lokalt, og som nu på 20. år har
76 profileret bibliotekerne og skabt stor opmærksomhed.

77

78 **Budgetforbedring eller omfordeling?**

79 Oplægget til KUBI-planen fremhæver, at udlånet til børn og unge er steget markant, og i dag ligger over
80 udlånstallet for voksen-materialer. Derfor har man til hensigt at fortsætte den prioritering, der blandt andet
81 på Christianshavn har afstedkommet en væsentlig reducere af pladsen til voksne brugere. Problemet er
82 imidlertid, at børneudlånet på Christianshavn *ikke* har overhalet udlånet til voksne. Således blev der i 2022
83 udlånt 29.417 børnematerialer i forhold til 37.723 voksenmaterialer. Når det endvidere tages i betragtning
84 at børn og unge (0-19 år) kun udgør ca. 16 % af befolkningstallet på Christianshavn, samt at børn generelt
85 låner fem materialer, hver gang en voksen låner en, så virker prioriteringen af børnene skæv.
86 Christianshavn er kendetegnet ved en forholdsvis voksen/ældre befolkning, således udgør de 50-90 årige
87 på Christianshavn 38 %, medens de i København som helhed kun udgør 25 %. Der er ikke noget, der tyder
88 på, at børnetallet stiger, hvorfor den ensidige børneprioritering virker urimelig.

89 Når KUBI-planen beskriver, at børneområdet fortsat skal styrkes, så er det ikke indlysende, at det skal ske
90 på bekostning af de øvrige brugere – altså at tilbuddet til unge, studerende, voksne, ældre og pensionister
91 beskæres både økonomisk, men også rent fysisk ift. plads.

92 Planen bør derfor klart beskrive, hvornår en indsats er en udvidelse eller medfører en forringelse af andre
93 aktiviteter og målgrupper.

94

95 **Organisation og Brugerinddragelse**

96 Kultur- og Fritidsudvalget har fået opdelt kultur- og fritidsområdet efter lokaludvalgsområder. Med en
97 bydelsleder for hele området.

98 Vi efterlyser hermed mere samspil med de lokale institutioner – også sport og fritid. Vi forventer ligeledes
99 aktivt opsøgende deltagelse i kommende kommunale institutioner, f.eks. Vandkulturhuset på Papirøen.
100 (2025)

101 Endelig vil lokaludvalget gerne vide, om Kultur- og fritidsudvalget reelt ønsker, at der skal ske en
102 inddragelse af borgerne / brugerne f.eks. ved at oprette brugerråd på alle biblioteker og kulturhuse?

103

104 **Inddragelse af personale i udarbejdelse af KUBI-planen**

105 Lokaludvalget vil gerne orienteres om hvilken form for personale inddragelse, der er planlagt omkring
106 udarbejdelse af planen?

107 Er der lavet en arbejdsmiljøundersøgelse på bibliotekerne?

108 **Kulturhuse/Beboerhuse**

109 Christianshavns Beboerhus er medlemsstyret med en valgt bestyrelse. Bestyrelsen aftaler flerårige
110 kontrakter med KFU /KFO. Det støtter Lokaludvalget fortsat. Det kan sikkert efterlignes af andre bydele.

111 Lokaludvalget vil desuden opfordre til, at der skal være tider til lokale skoler og tider til svømmeklubber i
112 det kommende Vandkulturhus på Papirøen.

113 Med byudviklingen på Refshaleøen vil der opstå et fremtidigt behov for et kulturhus på Refshaleøen. Det
114 bør Kultur- og Fritidsudvalget indtænke i den kommende KUBI-plan.

115

116 Med venlig hilsen

117 Asbjørn Kaasgaard

118 Christianshavns Lokaludvalg

UDKAST